

PREZES
PROKURATORII GENERALNEJ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Leszek Bosek

Warszawa, dnia 19.12.2017 r.

KR-51-835/17/KKR
W/ 39166/17

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 20.12.2017.

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Posłanie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 listopada 2017 r., znak GMS-WP-173-299/17, dotyczące zaopiniowania rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Druk sejmowy nr 2057), w załączeniu przekazuję opinię Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej do przedłożonego projektu.

Z poważaniem
PREZES
Prokuraturii Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej
Leszek Bosek

Otrzymują:

- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.

Opinia do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Druk sejmowy nr 2057)

W związku z przedstawieniem do zaopiniowania projektu *ustawy*, stwierdza się, co następuje:

1. Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie opiniuje przedstawiony projekt *ustawy*. Z uwagi na ograniczone możliwości samofinansowania kultury należy stwarzać podstawy prawne dla jak najefektywniejszego pozyskiwania i wykorzystywania istniejących mechanizmów finansowych zapewniających bezzwrotne środki finansowe na działalność kulturalną w postaci dotacji i innych form bezzwrotnej pomocy. Na podstawie projektowanego przepisu Minister Kultury i dziedzictwa Narodowego będzie mógł wydać rozporządzenie, na podstawie którego będzie mógł udzielać pomocy publicznej bez konieczności indywidualnego zgłoszenia Komisji Europejskiej każdego przypadku udzielanej pomocy. Po spełnieniu bowiem warunków określonych w art. 53 *rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z 17.6.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu* (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., s. 1, ze zm.), pomoc na kulturę jest zwolniona z obowiązku notyfikacji.

2. W ocenie Prokuratorii Generalnej należy w projekcie wyraźnie jednak dookreślić, iż minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powinien móc udzielać pomocy publicznej **na działalność kulturalną**. Obecnie zbyt szeroko projektowany przepis art. 28a *ustawy z 25.10.1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 862, ze zm.) wskazuje, że chodzi o pomoc udzielaną w związku z realizacją umowy zawartej między Unią Europejską a państwem lub państwami członkowskimi Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA). Dookreślenie jest konieczne, ponieważ przepis ten w założeniu nie ma mieć zastosowania do środków UE w ramach polityki spójności, gdyż upoważnienie do wydawania aktów wykonawczych w zakresie tych środków zostało już zawarte w art. 27 ust. 4 *ustawy z 11.7.2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, ze zm.). Podobnie istnieją już szczegółowe podstawy do wydania rozporządzeń wykonawczych umożliwiających wydawanie rozporządzeń w innych obszarach udzielanej pomocy publicznej.

W projektowanej ustawie przede wszystkim zaś chodzi o wyraźne objęcie działalności kulturalnej wyjątkiem od obowiązku notyfikacji pomocy publicznej Komisji Europejskiej, a więc o działania w dziedzinie kultury przewidziane w *rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z 17.6.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu* (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., s. 1, ze zm.). Dopuszczalność pomocy publicznej w kulturze reguluje (korzystnie) art. 107 ust. 3 lit. d Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

3. Zasadnie w projekcie wskazano, że minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie mógł określić w rozporządzeniu warunki i tryb udzielania pomocy publicznej uwzględniając **wszystkie źródła** pochodzenia środków niepodlegających zwrotowi, a przekazywanych jako pomoc publiczna w związku z realizacją umowy. Pod pojęciem „wszystkich źródeł” chodzi o źródła krajowe, unijne i EFTA, a więc nie tylko bezzwrotne dotacje i inną pomoc o charakterze zagranicznym, ale również wymagany wkład krajowy na współfinansowanie pomocy, pochodzący z budżetu państwa. Jest to konieczne zastrzeżenie, ponieważ intencją projektodawcy jest – jak to wynika z uzasadnienia – uregulowanie udzielania pomocy na podstawie umów zawartych pomiędzy UE a państwami EFTA, a w szczególności w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a więc z dużych programów niebędących programami wsparcia unijnego. Pomoc taka będzie obejmowała nie tylko bezzwrotne dotacje zagraniczne, ale również wymagany wkład krajowy, wynika to bowiem z zasad realizacji programów finansowanych w ramach Mechanizmów Finansowych, zgodnie z którymi dotacje zagraniczne nie pokrywają projektów w 100%. Dlatego przepis powinien odnosić się do środków MF EOG i Norweskiego oraz do środków krajowych, ale tylko tych, które są przeznaczone na współfinansowanie projektów w ramach Mechanizmów Finansowych.

W ocenie Prokuratury Generalnej, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powinien zatem, układając treść rozporządzenia, być także zobowiązany do uwzględnienia wszystkich źródeł pochodzenia środków bezzwrotnych przy wykonywaniu projektowanego art. 28a ust. 2 *ustawy z 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*, tzn. przy określaniu również szczegółowego przeznaczenia pomocy publicznej, jeśli wynika to z umowy, na podstawie której pomoc ta jest udzielana. Należy zatem dodać to ograniczenie do upoważnienia ustawowego przewidzianego w projektowanym art. 28a ust. 2 *ustawy z 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*.

4. Lokalizacja projektowanego przepisu nie budzi wątpliwości. Art. 28a *ustawy* został umieszczony wśród przepisów Rozdziału 3 *ustawy* pt. Zasady gospodarki finansowej instytucji kultury, tuż za art. 28 *ustawy z 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*, który dotyczy zasad pokrywania kosztów działalności instytucji kultury z przychodów w postaci m.in. dotacji podmiotowych i celowych przekazywanych przez organizatora instytucji kultury, dotacji celowych z budżetów j.s.t., a także dofinansowania od państwowych instytucji kultury. Alternatywna lokalizacja projektowanego przepisu np. za art. 5 *ustawy z 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* nie spełniałoby warunku elastyczności, ponieważ w art. 5 *ustawy* uregulowano wyłącznie prawo instytucji kultury do otrzymywania dotacji celowych z budżetu państwa, podczas gdy w projektowanym przepisie chodzi o uzyskiwanie wszelkich form bezzwrotnej pomocy ze źródeł nieunijnych, a środki budżetu państwa mają być otrzymywane tylko jako wymagana część współfinansująca środki z mechanizmów finansowych wynikających z zawartych umów.

R A D C A
Prokuratury Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej
Katarzyna Królikowska
dr Katarzyna Królikowska

19. 12. 2017r.